

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS
ETNOLOGIJOS IR ANTROPOLOGIJOS SKYRIUS

MOKSLINĖS PROGRAMOS

**LAISVALAIKIS, ŠVENTĖS IR RITUALAI VILNIAUS APYLINKĖSE.
SOCIALINIAI IR KULTŪRINIAI ASPEKTAI (2017-2021)**

ATASKAITA

Programos vadovas Žilvytis Šaknys

Vilnius 2022

LII fundamentinių mokslų sritis: Etnologiniai ir antropologiniai tyrimai

Programos terminai – 2017–2021

Vykdytojai:

Programos vadovas – vyr. m. d. Žilvytis Šaknys: *Draugų laisvalaikis ir šventės Vilniaus apylinkėse*; Vykdytojai: vyr. m. d. Rasa Paukštytė – Šaknienė: *Šeima ir kaimynų bendrija Vilniaus apylinkėse*; m. d. Irma Šidiškienė: *Laisvalaikis Vilniaus apylinkių bendradarbių bendrijose*. Visi programos vykdytojai dirbo pilnu etatu.

Tyrimo objektas ir problema:

Atlikdami etnografinius lauko tyrimus etnologai patiria glaudų ryšį su tyrinėjamais žmonėmis ir gali fiksuoti ne tik įprastinio gyvenimo pokyčius, bet ir jų vertinimus, vertybines nuostatas, funkcionuojančias daugiau ar mažiau uždaroje bendruomenės grupėse, kuriose žmogus dažniausiai jaučiasi saugus, tokiose kaip šeima, kaimynų, bendradarbių, draugų bendrijos. Programoje vykdytas XX a. antrosios pusės – XXI a. pradžios¹ netoli Vilniaus esančių, skirtingų pagal vietovės tipą, teritorinę-administracinę priklausomybę, gyventojų skaičių ir etninę kompoziciją, vietovių gyventojų laisvalaikio ir švenčių tyrimas. Tirtos šešios vietovės. Iš miestų pasirinkti Trakai, kurie yra vienintelis seniūnijos ir rajono savivaldybės centras (čia gyvena 4933 gyventojai, remiamasi 2011 m. gyventojų surašymo duomenimis). Kita tirtoji vietovė seniūnijos centras Nemenčinė (5054 gyventojai) yra didžiausia gyventojų skaičiumi. Magdeburgo teises praeityje turėjusi Kernavė, dabar miestelis, seniūnijos centras, gyventojų skaičiumi mažiausias iš tirtų vietovių (272 gyventojai). Trečioji (po Trakų ir Nemenčinės) gyventojų skaičiumi vietovė Nemėžis, seniūnijos centras jau senai tapo Vilniaus priemiesčiu, dalis jos jau įeina ir į Vilniaus miestą (2 498 gyventojai). Marijampolis ir Medininkai taip pat seniūnijos centrai. Vietovės parinktos dėl jų etninės kompozicijos. Marijampolio kaimas yra lietuviškiausias Vilniaus rajone. Jis yra garsus savo lietuviška mokykla, kurioje mokėsi ne tik Vilniaus rajono, bet ir lietuvių etninių žemių vaikai. Trakuose ir Nemenčinėje skiriasi lietuvių ir lenkų santykis. Jei Trakuose jų 2011 m. buvo atitinkamai 66,53 ir 19,01 procentų, Nemenčinėje 27,1 ir 56,5 procentų. Trakai yra svarbūs, kaip Lietuvos karaimų centras, o Nemėžį tyrimams pasirinkti paskatino ir išlikusi gausi totorių bendruomenė. Kernavė, vienintelė iš tiriamų vietovių yra už 1920-1939 m. Vilniaus krašto ribų, vietovė, kurioje dominuoja lietuviai. Medininkai pasienio su Baltarusija vietovė, kurioje

¹ Siekiant suprasti šio laikotarpio švenčių pokyčius, etninę švenčių specifiką, keli straipsniai buvo skirti ir ankstesnio laikotarpio realijoms.

dominuoja lenkai (493 gyventojai), tuo tarpu Marijampolyje (870 gyventojai) lietuvių ir lenkų skaičius panašus. Tyrimų metu buvo apklausti ir rusų, baltarusių, bei kitų tautybių žmonės. Remdamiesi tradicinės kultūros kriterijais, Vilnių ir Vilniaus apylinkes galėtume priskirti Dzūkijos etnografiniam regionui². Ekstensyvus žemės ūkis ir intensyvesnė tradicinės kultūros elementų raiška Vilniaus apylinkių kaimuose ir miesteliuose XIX a. pabaigoje XX a. pirmojoje pusėje sudarė kultūrinius skirtumus su modernia kultūros raiška pasižymėjusiu pramonės ir kultūros centru Vilniumi. Toks motyvas skatina ir vėlesnio laikotarpio įvairių didmiesčio ir smulkesnių vietovių socialinio gyvenimo lyginimą. Programos dalyviai sprendžia šeimos, bendradarbių, draugų ir kaimynų bendrijose palaikomos socialinės sąveikos ir kultūrinės raidos problemą. Ši problema analizuojama keliais aspektais.

Projekto dalyvių nagrinėjamas laisvalaikis – kasdienybės dalis. Kasdienio gyvenimo ir švenčių etnologiniai tyrimai yra atliekami daugelyje šalių ir tai yra vienos iš svarbiausių Europos etnologijos tyrimo sričių. Nors kasdienybę suvokiame kaip pasikartojančią, įprastą kasdienę veiklą (plg. Räsänen 1994: 17–18), *kasdienybė*, *kasdienis gyvenimas*, *kasdienybės kultūra* yra vienos iš dažniausiai etnologų vartojamų sąvokų, neretai įvardijamos Europos etnologijos mokslo sinonimu (Čiubrinskas 2007; Löfgren 2008: 125–126; Craith, Kockel, Johler 2008). Pavyzdžiui, Estijos ir Suomijos nedidelių daugiataučių miestų Võru ir Loviisa kasdienio gyvenimo tyrimo projektas apėmė ne tik namų apyvoką, laisvalaikį, bet ir miesto bei šeimos šventes, tradicijas ir ritualus (Everyday Life and Ethnicity 1994). Žmogaus laiko naudojimas skirstomas į keturias dalis – apmokamą darbą, neapmokamą darbą, rūpinimąsi savimi ir laisvalaikį (Kublickienė 2001: 36–37). Remiantis šia logika šventė suvokiama kaip sudėtinė laisvalaikio dalis ir gali būti priskiriama „apeiginiam laisvalaikiui“. Kitas, nuo apmokamo darbo laisvas, laikas – atostogos, išieginės dienos, laikas po darbo apima neapeiginio laisvalaikio dalį. Tačiau kartais konkrečiam žmogui tam tikru būdu praleista neapeiginio laisvalaikio dalis gali įgyti ritualizuoto laiko vertę, o valstybinė šventė tapti eiline namų ruošos diena. Dėl šios priežasties tyrimų metu siekta suprasti kaip Vilniaus apylinkių gyventojas praleidžia laisvą nuo įsipareigojimų laiką ir kaip suvokia ir vertina visą laisvalaikį.

Apeiginio laisvalaikio sampratai suvokti svarbu šventės, ritualo sąvokų vartojimas. SIEF aplinkoje, daug dėmesio skiriama švenčių ir ritualų analizei, o viena iš 14 darbo grupių pavadinta „Ritualiniai metai“ (Ritual year). Kaip pastebėjo André Droogers, kultūros antropologai retai vartoja šventės sąvoką, išskyrus Lotynų Amerikos tyrimus, kur to negalima išvengti (Droogers 2001: 86). Tuo tarpu garsi ritualo tyrinėtoja Catherine Bell šventes įvardino kaip sudėtinius „pagrindinių apeiginių veiksmų žanrus“ (basic genres of ritual action) (Bell 1997: 91–137). Lietuvos etnologijos tradicijoje šventės sąvoka vartojama, o ritualas, kaip ir apeigos, papročiai, suvokiami kaip sudedamoji šventės dalis (plg. Balys 1978; Dundulienė 1991; Vyšniauskaitė 1993 ir kt.). Tiek klasikinėje, pirmykštę kultūrą nagrinėjusioje antropologijoje (M. Miller, E. Tylor, H. Spencer, J. Frazer, R. Otto, W. James ir kt.) (Bell 2009: 14), tiek ir Lietuvos kaimišką kultūrą, tyrinėjusioje etnologijoje (J. Balys, P. Dundulienė, A. Vyšniauskaitė), ritualas dažniausiai sietas su religingumu. Posūkis į šiuolaikinės kultūros tyrimus suformavo ir pasaulietinių ritualų sampratą (Platvoet 2008: 161–205). Pasaulietinės šventės taip pat gali sužadinti galias emocijas, leisti pajusti

² Tačiau didesnės dalies šios teritorijos žmonių suvokimu, – tai Aukštaitija. Manytina, kad pagrindinė šio reiškinio priežastis galėtų būti dabartinis šios teritorijos priklausymas aukštaičių tarmės plotui.

stiprų priklausymo socialinei grupei jausmą, tautinį ar nacionalinį pasididžiavimą (Henderson 2005: VIII).

Ritualas gali būti suvokiamas kaip priemonė įtraukti žmonių grupes į bendrą šventimą (Rao 2008: 149). Vilniaus miesto tyrimas parodė, kad draugų ritualai su šventėmis gali būti ir nesusiję. Ritualinių veiksmų spektras yra gana platus. Kartu atliekamas ritualas gali suburti ir mažą žmonių grupę. Eminių aspektu ritualas gali būti įvardijamas kaip periodiškai draugų susiejimai picerijoje, pirtyje, bare, sportiniai žaidimai ir netgi kas dvi savaites renkantis „išgerti ir susigalvoti šventę“. R. Krause teigimu laisvalaikis apima laisvę ir įvairiais būdais galimą laisvą pasirinkimą, daugiausiai siekiant patenkinti paties asmens numatytus asmeninius savęs tobulinimo, relaksacijos ir malonumo poreikius (Krause 1998: 46). Kita vertus laisvalaikio samprata kontekstuali, ji priklauso nuo laiko, vietos ir žmonių (Russell 2013: 23). Todėl laisvalaikio ir švenčių analizavimas eminiu aspektu leidžia atskleisti savitas vertybių hierarchines struktūras, pažvelgti į specifiškai konstruojamą apeiginį laisvalaikį. Labai svarbi ir laisvalaikio suvokimo diachroninė perspektyva. Ji leidžia suprasti, kaip žmogus vertino sovietmečiu naujai sukurtas šventes. Kita vertus polietninėje erdvėje, svarbu pažvelgti į etninių ir valstybinių švenčių sąveiką, kokios šventės švenčiamos etniškai ir konfesiškai mišrioje šeimoje, draugų, bendradarbių, kaimynų grupėse.

Tyrimus projekto tema paskatino temos aktualumas. Vilnių supančiose vietovėse etnografiniai tyrimai atliekami santykinai rečiau negu kituose Lietuvos regionuose, kita vertus etnologai mūsų šalyje retai imasi nagrinėti multikultūrinę erdvę. Šioje programoje be lietuvių, nagrinėjama lenkų, rusų, baltarusių, totorių ir karaimų kultūra. Dar vienas temos aktualumo aspektas laisvalaikio ir šventinės kultūros raiška, kurios suvokimas yra ypač svarbus pasaulinės pandemijos perspektyvoje, leidžiant suvokti šiuo metu šiuo metu susiformavusias žmonių bendravimo problemas.

Tyrimo tikslas ir uždaviniai:

Programoje buvo numatyta vykdyti XX a. antrosios pusės – XXI a. pradžios netoli Vilniaus esančių, skirtingų pagal vietovės tipą, teritorinę-administracinę priklausomybę, gyventojų skaičių ir etninę kompoziciją, vietovių gyventojų laisvalaikio ir švenčių tyrimą. Keliamas tikslas atsakyti į klausimą, kaip bendro laisvalaikio, švenčių ir ritualų dėka palaikomos socialinės sąveikos ir kokia kultūrinė šio proceso raiška laiko perspektyvoje. Siekiant šio tikslo kelti trys uždaviniai:

1. Atskleisti socialinę ir kultūrinę sąveiką Vilniaus apylinkių kaimų, miestelių ir miestų šeimose bei tarp kaimynų;
2. Išnagrinėti socialinės sąveikos ir kultūrinės raiškos Vilniaus apylinkių bendradarbių bendrijose aspektus;
3. Išanalizuoti, kaip formuojamos ir palaikomos socialinės sąveikos tarp draugų ir kokia jų kultūrinė raiška skirtingose Vilniaus apylinkių vietovėse.

Pirmąjį uždavinį sprendė R. Paukštytė – Šaknienė, antrąjį – Irma Šidiškienė, trečiąjį – Žilvytis Šaknys.

Metodologija ir metodika:

Etnografiniai laiko tyrimai buvo atliekami trumpalaikių išvykų metu. Jos vykdytos 2017, 2018 ir 2021 metais (viso 23 darbo dienos). Kadangi tiriamosios vietovės nuo Vilniaus

išsidėsčiusios 5-35 kilometrų atstumu, išvykos trukdavo po vieną dieną, ryte išvykstant, o vakare grįžtant į Vilnių. Pagrindiniai lauko tyrimai vyko kartu dalyvaujant visiems trims programos autoriams. Taip pat buvo vykdomi ir atskiri lauko tyrimai Vilniuje, būtini suvokti vilniečių etnoregioninę savimonę ir palyginimo tikslais siekiant suvokti vilniečių kaimynystės sampratą, nes anksčiau tokie tyrimai Vilniuje nebuvo atliekami. Tyrimai buvo atliekami pusiau struktūruotu interviu apklausiant įvairaus amžiaus (sulaukusių pilnametystės), lyties, užsiėmimo, etninės ir konfesinės grupių respondentus sutinkančius ir galinčius atsakyti į klausimus³. Tyrimai buvo atliekami lietuvių ir rusų kalbomis (daugiausia klausinėjant vyresnio amžiaus žmones nepakankamai mokančius lietuvių kalbą), atskiras sąvokas (daugiausia švenčių pavadinimai) užrašant ir lenkų, baltarusių, karaimų kalbomis. Atliekant tyrimus laikomasi etinių principų. Klausinėjant respondentus nefiksuojami jų vardai ir pavardės, o cituojant jų žodžius kai kuriais atvejais nenurodomas tikslus jų amžiaus, esant nedaug jo tautybės žmonių toje vietovėje, kad nebūtų galima identifikuoti asmens. Programos vykdytojai atliko ir lyginamuosius tyrimus. Pagal analogiškus klausimynus atliktas tyrimas Bulgarijoje, leido suvokti etnografinių reiškinių savitumus ir kultūrinę specifiką platesniame kontekste.

Programos finansavimo šaltiniai:

Pagrindinis programos finansavimo šaltinis LII mokami atlyginimai. 21 d.d. trukę lauko tyrimai (kelionės) finansuoti iš programos vykdytojų asmeninių lėšų, o 2 d.d. finansuotos LII. Dalį užsienio kelionių į konferencijas ir konferencijos į Klaipėdą išlaidas kompensavo LII. Konferencijų į Rumuniją ir Estiją (2 dalyviai) ir 15 d.d. ekspedicijos Sofijoje (2 dalyviai) nakvynė ir dienpinigiai remti Lietuvos MA, o kelionė LII. Dalį vienos konferencijos Vilniuje rengimo išlaidų rėmė LMT ir LMA. Daugumą straipsnių vertimų į anglų kalbą rėmė LII.

Programos dalyvių tikslai ir jų įgyvendinimas:

***R. Paukštytės – Šaknienės** buvo keliamas tikslas atskleisti socialinę ir kultūrinę sąveiką Vilniaus apylinkių kaimų, miestelių, miestų šeimose bei tarp kaimynų XX a. II pusėje – XXI a. pradžioje. Analizuojant šeimą - kelti tikslai išanalizuoti, kaip eminiu požiūriu suprantamas ir vertinamas laisvalaikis su šeima; pažvelgti į šeimos narių bendrai praleidžiamą neapeiginį laisvalaikį (atostogas, savaitgalių bei laiką po darbo); išanalizuoti šeimoje švenčiamas šventes, atskleidžiant jų metu palaikomas tradicijas tarp skirtingų etninių grupių bei konfesijų. Analizuojant kaimynų bendriją kelti tikslai atskleisti, kiek kaimynystės sampratos formavimuisi turi įtakos kintanti socialinė ir kultūrinė aplinka; išanalizuoti, kokios savitarpio pagalbos formos sieja kaimynus;*

³ Tyrimų metu, nebuvo ieškoma respondentų per kultūros ar švietimo įstaigas siekiant apklausti geriausiai informuotus ar labiausiai išsilavinusius respondentus. Tyrimu metu siekiama apklausti eilinius žinių pateikėjus, galinčius atskleisti įvairių socialinių sluoksnių kultūrą.

išnagrinėti, kaip konstruojamas bendras šventinis ir kasdienis laisvalaikis; nustatyti, kokie funkcionuoja kaimynų bendravimo papročiai.

Šeima, kaip pati pirmoji ir pagrindinė socialinė institucija, formuoja augančios asmenybės vertybines gaires. Prasmingo šeimos laisvalaikio organizavimas yra svarbi problema ir vienas iš pagrindinių kiekvienos valstybės uždavinių, kuriuos sprendžiant stengiamasi atsakyti į daugelį aktualių klausimų, susijusių su asmens, šeimos bei visuomenės poreikiais. Šeimos laisvalaikis paprastai apibrėžiamas kaip laikas, kurį tėvai ir vaikai praleidžia kartu. Tačiau laisvalaikis yra elgesys, kuris nėra glaudžiai susijęs su tiesioginiu išgyvenimu ir kitomis praktinėmis gyvenimo būtinybėmis. Todėl šeimos laisvalaikį skirstome į dvi dalis: susijusį su vaikų ar kitų šeimos narių poreikiu ir „laisvalaikį sau“. Vilniaus apylinkių gyventojų laisvalaikio tyrimas atskleidė, kad dalies jų gyvenimo būdas susijęs su būtinybe turėti ūkį, žemės sklypą, apriboja laisvai pasirenkamą laisvalaikį. Todėl kai kurie respondentai mano, kad dėl ūkinės veiklos jie visai neturi laisvalaikio. O dalis - laisvalaikį įvardina kaip vieno darbo pobūdžio pakeitimą kitu. „Laikas sau“, kuris nesusijęs su šeima, vyresniosios kartos retai tapatinamas su kelionėmis, dažniau su neintensyviu ar mėgstamu darbu, o daugiausia su pasyviu poilsiu. Panašiai tokį laisvalaikį suvokia ir jaunoji karta. Tuo tarpu „laisvalaikis su šeima“ Vilniaus apylinkėse dažniausiai praleidžiamas kelionių ir švenčių metu. Tačiau šeimos kelionių geografija ir intensyvumas gerokai nusileidžia vilniečiams. Kita vertus, Vilniaus apylinkių vyresniosios kartos laisvalaikio sampratoje, dar yra svarbus religinis aspektas, ko nebuvo fiksuota analogiškos amžiaus grupės vilniečių tarpe. Tarp krikščionių (ypač tarp lenkų katalikų) dar yra gyva sekmadieninio laiko, kaip sakralinės, skirtos maldai ir poilsiui, erdvės samprata.

Vilniaus apylinkių švenčių tyrimai parodė, kad šeimoje švenčiamų švenčių struktūrai didesnės įtakos neturi vietovės dydis. Krikščioniškas tikybas išpažįstantys žmonės svarbiausias šeimoje švenčiamas šventes įvardija tas pačias kaip ir Vilniuje – Velykas, Kalėdas, gimtadienius, Naujuosius metus. Nėra didesnių skirtumų ir tarp miestų bei miestelių. Tačiau didelius skirtumus gali sudaryti konfesinė tos vietovės gyventojų sudėtis. Nekrikščioniškas tikybas išpažįstančios mažumos (musulmonų – totoriai, karaimų – karaimai) gyvenančios skirtingų ritualinių metų ritmu, šeimose švenčia savo šventes, kurios tik retais gali sutapti su krikščioniškų švenčių laiku. Tam tikrų skirtumų sudaro stačiatikių ir sentikių pagal Julijaus kalendorių švenčiamos šeimos šventės. Universaliausia visų konfesijų atstovių švenčiama šventė – gimtadienis, daugumas jų šeimos tarpe švenčia ir Naujuosius metus. Sovietmečiu visų tautybių žmonėms buvo svarbi Tarptautinė moters diena. Moterys sveikinamos ir dabar, tačiau ši diena skirtingai negu Motinos diena, šeimos švente, pavadinama yra retai. Pažymėtina, kad Motinos ir Tėvo dienas dažniausiai išskyrė katalikai – lietuviai ir lenkai. Skirtingai negu Vilniaus mieste, Vilniaus apylinkėse, svarbia šeimos švente tarp lietuvių ir lenkų išskiriamos Joninės, kurios šeimos tarpe dažniausiai švenčiama kaip vardo diena. Šios šventės šventimo mastu išsiskiria Kernavė.

Galima daryti išvadą, kad laisvalaikio sampratą formuoja asmeninis požiūris, sąlygotas gyvenimo būdo, išsilavinimo, amžiaus tarpsnio, religinių, moralinių įsitikinimų, šeimyninės padėties bei šeimos tradicijų ir gali kisti laiko perspektyvoje. Kita vertus, Vilniaus ir jo apylinkių tyrimas parodė, kad laisvalaikio suvokime savitumą lemia ne tiek skirtingo lygmens vietovės, tautybė ar konfesija, kiek ūkinė veikla, kuri ženkliai įtakoja laisvo laiko suvokimą bei paskirstymą, o kartu ir jo praleidimo formas, tuo tarpu šeimos šventės didele dalimi apsprendžia etninė ir konfesinė priklausomybė.

Kaimynystė – labai plati ir įvairiai traktuojama sąvoka geografo, istorikų, sociologų, teisininkų, architektų, antropologų, etnologų tyrimuose. Etnologiniu požiūriu kaimynystės samprata balansuoja tarp geografinės sąvokos ir vertybinės kategorijos. Kaip pažymėjo vokiečių etnologas Klausas Rothas, nors kaimynystė yra socialinė-erdvinė kategorija, tačiau ši sąvoka gali apimti ne tik artimą, bet ir tolimą kaimyną pagal pasirinkimą (Roth 2001: 9–34). Šiomis dienomis tiriamosiose vietovėse gyventojų paprastai išskiriama taip pat dviejų rūšių kaimynystė – tolimoji (formali) ir artimoji (neformali). Viena nulemta teritorinio artimumo, kita atskleidžia ne tik teritorijos, bet ir bendrų interesų telkiamą grupę, kuri sąlygota kaimynų laisvo pasirinkimo. Hipotezė, kad dideliame mieste kaimynystės ryšiai yra silpnesni – nepasitvirtino. Vyresnio amžiaus, kai kada ir jauniems žmonėms (pavyzdžiui, jaunoms motinoms), kaimynų socialinė pagalba iki šių dienų ji yra svarbi tiek kaime, tiek mieste. Bendra teritorija, susiklosčius tam tikroms aplinkybėms (interesų bendrumas, panašus amžius, socialinė padėtis ir pan.), gali lemti ir bendrą kaimynų laisvalaikį ir šventes, o kaimynystė taip pat yra vienas iš būdų susiformuoti draugystei, kai tarpusavio bendravimas perkeliamas į privačią erdvę.

Tyrimas iš Vilniaus apylinkių parodė, kad skirtinga tautybė bei tikyba tarpusavio kaimyniškų ryšių formavimuisi įtakos neturi. Kaimyniniams ryšiams palaikyti svarbiau yra gyvenamoji vieta ir ją supanti aplinka, turimas žemės sklypas ir ūkis, reikalingi nuolatinės priežiūros. Kita vertus, pasirėmę Meglenos Zlatkovos tyrimais Plovdive, galima kalbėti apie į Lietuvos miestą ar didmiestį su migrantais iš kaimo perkeltą kaimynystės sampratą ir įpročius bendrauti su kaimynais. Tačiau didmiestyje, kaimuose gyvenusių žmonių vaikai ir vaikaičiai, tokio emocinio ryšio su kaimynais dažnai neišsaugo. Vis dėlto apie radikalių skirtumų tarp kaimo, miesto ir didmiesčio kaimynystės įžvelgti negalime, kaip ir skirtumų tarp kaimyniškų santykių redukcijos mastų. Taigi požiūris į kaimynus Vilniuje ir jo apylinkėse yra labai individualus, priklausantis nuo gyvenamojo būsto tipo, gyvenimo toje vietoje laiko, bendrų interesų, išsilavinimo, tik kai kuriais atvejais nuo respondento amžiaus.

I. Šidiškienė iškelus tikslą diachroninėje perspektyvoje išnagrinėti Vilniaus apylinkių bendradarbių kartu leidžiamą laisvalaikį bei palyginti su vilniečių patirtimis, sprendžiau uždavinius: apibūdinti bendradarbių laisvalaikio kontekstą; išanalizuoti asmeninių ir oficialių švenčių, progų vietą Vilniaus apylinkių bendradarbių aplinkoje; bendradarbių socialinių santykių formavimą kasdieniu laisvalaikiu, išvykų ir susitikimų progomis Laisvalaikis su bendradarbiais įtakoja darbuotojų socialinius santykius, skatina bendradarbiavimą, tačiau ne visose organizacijose puoselėjama laisvalaikio kultūra ir ne visi darbuotojai vienodai įsitraukia į tokias veiklas, kilo klausimas, su kuo toks (ne)įsitraukimas sietinas? Kaip darbuotojo įsitraukimą įtakoja organizacijos ir lokali vietos kultūra?

Pagrindinis tyrimo kontekstas – vieta, kuri, anot Christopher Marquis, Julie Battilana (2009: 294), turi didelę įtaką organizacijoms. Organizacija taip pat yra vieta, kur abipusiškai įtakoja gyventojų ir organizacijos kultūra. Vilniaus apylinkių laisvalaikio tyrime vieta, kur įsikūrusios organizacijos, skyrėsi gyvenvietės tipu (kaimas / miestas), gyventojais (vietiniai, atvykusieji ir etniniu kontingentu). Šiek tiek didesnė dalis apklaustųjų buvo atvykę dirbti į tiriamą vietovę, o kita dalis buvo vietiniai, tačiau iš pastarųjų dalis dirbo kitoje, ne jų gyvenamoje vietovėje. Daugumos respondentų gyvenama ir tapatinimosi vieta sutampa. Laisvalaikio ir bendradarbių sampratos eminiu požiūriu labai panašios tiek vilniečių, tiek Vilniaus apylinkių respondentų. Išskirtiniu bruožu galima laikyti Vilniaus apylinkių respondentų darbo sau, savo malonumui priskyrimas laisvalaikui. Tai dar labiau niveliuoja ribas tarp darbo ir laisvalaikio. Bendradarbių bendrijos

respondentų manymu apėmė bendradarbiai, kuriuos sieja bendri darbo tikslai, panašus požiūris, palaikantys šiltus, draugiškus santykius. Vilniaus apylinkėse organizacijos ir jose praktikuojamas bendradarbių laisvalaikis kito kartu su politine galia – sovietmečiu, kuomet laisvalaikis buvo valdomas (privalomas dalyvavimas valstybės įtvirtinimo šventėse, bendradarbių įtraukimas minint asmenines jų šventes, išvykų, sporto varžybų, kitų renginių organizavimas, maitinimo paslaugų telkimas) ar atkūrus nepriklausomybę, kuomet neliko privalomo švenčių šventimo, kai kurios veiklos buvo tęsiamos, tačiau daugiau neformaliai, individualios iniciatyvos rėmuose. Asmeninės šventės yra labai geros progos pagerbti bendradarbių, įvertinti ir pamaloninti jų kolektyve. Vilniaus apylinkėse sovietmečiu sklandžiai integravosi bendradarbių šeiminio gyvenimo ciklo šventės ir išliko dabartinėse organizacijose. Gimtadienių kaip modernios asmeninės šventės lėtesnis plitimas tiriamose vietovėse, išskyrus Trakus, atkūrus nepriklausomybę tapo dažnu. Darbinio ciklo šventės sovietmečiu praktikuotos, tačiau neformaliai paminėtos tik naujoko ir išėjimo į pensiją progos. Atkūrus nepriklausomybę ir jų praktikos daugumoje organizacijų sumenko. Oficialios šventės, ypač tradicinės, išliko per visą tiriamą laikotarpį, pakeisdamos formalų šventimą į neformalų (Kalėdos, Velykos, iš dalies vardinės – sovietmečiu; o Kovo 8-oji – atkūrus nepriklausomybę) ir atvirkščiai, neformalų į formalų (Kalėdos, iš dalies Užgavėnės (kadangi sovietmečiu vietoje jos buvo švenčiama Žiemos palydų šventė) – atkūrus nepriklausomybę). Neutraliausiomis šventimo būdu išliko modernios šventės: Naujųjų metų proga ir profesinės dienos. Pastarosios ir Velykų, Kalėdų šventės apjungė skirtingų etninių grupių bendradarbius. Išskirtinės yra Užgavėnės ir iš dalies Joninės (pastaroji švenčiama nebent kaip bendradarbio vardo diena), kurios nėra švenčiamos lenkų etninės grupės. Vilniečių tyrime neišryškėjo toks švenčių išskirtinumas etniniu aspektu. Tuo tarpu valstybės įtvirtinimo ar atkūrimo šventės dažnai bendradarbius skiria etniniu (galima teigti, ir politiniu) aspektu.

Kasdienio laisvalaikio pagrindinis užsiėmimas – rytinės kavos ar arbatos ceremonias ir pietų pertrauka kartu pietaujant bendradarbių įvardinta tradicija, praktikuota ir sovietmečiu, ir atkūrus nepriklausomybę. Tarp kitų laisvalaikio formų sovietmečiu buvo labai paplitusios išvykos į įvairias Sovietų sąjungos vietas, atkūrus nepriklausomybę keitė kryptis į netolimas Europos šalis ir daugiau keliaujama ir po Lietuvą. Aktyvus sportas, keliavimas į žygius ar panaši veikla su bendradarbiais reta Vilniaus apylinkių organizacijose. Su buvusiais bendradarbiais palaikomi socialiniai santykiai juos kviečiant į darbovietę kokiomis nors progomis pasitaikė, tačiau retai. Labiau įprasta tęsti asmeninius santykius, jei jie buvo užsimezgę dirbant. Menkas formalus buvusių bendradarbių įtraukimas į organizacijos renginius gali būti susietas ir su organizacijų kaita (nemažai organizacijų, ypač iš sovietmečio yra išnykusių), tam įtakos gali turėti ir toleruojama, skatinama didesnė darbuotojų kaita. Apibendrinant galime teigti, kad bendradarbių laisvalaikio tyrimas skirtingose vietovėse išryškino laisvalaikio savitumus, susijusius su vietos sąlygomis ir etninių grupių nuostatomis.

***Ž. Šaknys** išsikėlė tikslą išanalizuoti, kaip formuojamos ir palaikomos socialinės sąveikos tarp draugų ir kokia jų kultūrinė raiška skirtingose Vilniaus apylinkių vietovėse. Siekiant šio tikslo išsikeliami uždaviniai: Išanalizuoti draugų pasirinkimo kriterijus, sureikšminant lyties, giminystės ir etniškumo aspektus; Atskleisti, ar ir kaip konstruojamas bendras draugų laisvalaikis po darbo, savaitgaliais ir per atostogas; Išanalizuoti draugų sambūrius per kalendorines šventes, išryškinant ir etninių grupių švenčiamas šventes; Išnagrinėti, kaip draugų tarpe pažymimos šeimos šventės; Išsiaiškinti, kokios draugų tradicijos ir ritualai funkcionuoja įvairaus pobūdžio vietovėse;*

Išanalizuoti ar skirtingo dydžio, administracinio statuso ir etninės kompozicijos vietovėse skiriasi draugų kartu praleidžiamas laisvalaikis, švenčiamos šventės ir formuojami ritualai.

Kasdieniam gyvenime dažnai vartojame žodžius „draugas“, „draugė“, „draugystė“ suteikdami šiems žodžiams begales prasmų. Draugystės sampratą gana sunku apibrėžti, o būdai kuriais draugystė funkcionuoja skirtinguose socialiniuose pasauliuose yra sunkiai suvokiami tiek patiems draugaujantiems žmonėms, tiek ši fenomeną tiriantiems mokslininkams (plg. Desai, Killick 2010:1–20). Sutariama, kad draugystė, yra įgyta, o ne priskirta socialinė padėtis, kuri yra pagrįsta pasirinkimu ir savanoriškumu (Beer 2001: 5805), o draugų praleidžiamas laisvalaikis gali įgyti ribinę ritualizuoto laiko vertę, esančią už reguliaraus, reguliuojamo socialinio gyvenimo ribų (Wöhler 2006: 187–193).

Apibendrinant žinių pateikėjų pateiktą draugystės sampratą galima, teigti, kad draugystė dažniau siejama su būtina parama negu su malonumu būti kartu be jokio išskaičiavimo. Ypač tarp moterų. Analizuojant draugų pasirinkimo kriterijus, galima teigti, kad mažesnėse vietovėse išskiriami draugai kaimynai, o rečiau minimi draugai bendramoksliai ar bendradarbiai. Sukūrus šeimą, Vilniaus apylinkėse draugų ratas pasikeičia mažesniu mastu negu Vilniuje. Skirtingų lyčių draugystė didesnėse vietovėse toleruojama labiau. Didesnėse vietovėse (Nemenčinė, Trakai) tarp lenkų ir lietuvių geriausi draugai paprastai būna tos pačios tautybės. Mažesnėse vietovėse ir tarp negausių etninių grupių geriausių draugų tautybė dažnai skiriasi. Apibendrinant tyrimą galima teigti, kad draugų pasirinkimo kriterijams didesnę reikšmę turi amžius, lytis, interesų bendrumas ir šeiminių padėtis. Vietovės dydis ir etninė-konfesinė kompozicija dažniausiai atlieka antraeilį vaidmenį, tačiau draugų šventinio bendravimo intensyvumui pastarieji yra svarbūs.

Atskleidžiant draugų laisvalaikio konstravimo savitumus atliktas tyrimas parodė, kad laiko perspektyvoje stabilūs išlieka laisvalaikio skirtumai pagal amžių ir socialinę padėtį. Sukūrus šeimą didelę draugų laisvalaikio dalį išstumia laisvalaikis su šeima, vyresniųjų žmonių laisvalaikį riboja sveikatos ir finansiniai faktoriai. Tiek sovietmečiu, tiek XXI a. pradžioje daliai žmonių laisvalaikio laiką apriboja intensyvus darbas nuosavame ūkyje. Iš pirmo žvilgsnio atrodytų, kad didmiestyje, mieste ir kaime laisvalaikio praleidimo su draugais galimybės yra skirtingos. Šie skirtumai aiškiai matosi analizuojant ilgalaikį, draugų bendrai praleidžiamą laisvalaikį prie jūros ar turistinėse kelionėse. Apie tokias išvykas dažniausiai pasakojo miestiečiai. Tuo tarpu remiantis trumpalaikio draugų laisvalaikio formų analize galima daryti išvadą, kad tiek sovietmečiu, tiek ir pastaraisiais metais, didesnio skirtumo tarp skirtingo tipo vietovių laisvalaikio su draugais nėra. Tai lemia nedidelis tirtų vietovių (kaimų ir miestų) atstumas iki didmiesčio ir turizmui sukurta laisvalaikio ir pramogų infrastruktūra.

Kitas išsikeltas tikslas išanalizuoti draugų sambūrius per šventes. Šiam tikslui pateikiau švenčių klasifikaciją, išskirdamas valstybės reglamentuotas nedarbo dienas, suskirstydamas šias šventes į modernias ir tradicines. Taip pat išskyriau viešas šventes, kurių dienomis dirbama ir asmenines šventes. Taip pat remdamasis ne žinių pateikėjų, o internetiniais šaltiniais išskyriau svarbiausias kiekvienos vietovės šventes. Analizuojant su draugais švenčiamas šventes ir paminint asmeninius jų gyvenimo įvykius, galime teigti, kad tradicinės ir modernios valstybinės šventės, kalendorinės įvairaus tipo šventės kurios nėra laisvadienis (Moters, Valentino dienos, Užgavėnės) mažesnėse vietovėse švenčiamos rečiau negu didmiestyje, rečiau jos ir suburia draugus. Kaimo ir miesto seniūnijos ar savivaldybės administracijos suformuotos konkretaus miesto ar kaimo šventės (anksčiau tai buvo parapijos atlaidai), išskyrus Kernavę, tam tikra dalimi ir Nemėžį taip pat netampa gera proga draugų susibūrimams. Mažesnėse vietovėse draugų bendravimui didesnę reikšmę turi draugų asmeninių gyvenimo įvykių pažymėjimas. Ypač gimtadienis, kuris taip pat svarbus ne tik mieste, o jo šventimas bendras visų tautybių ir religijų žinių pateikėjams. Vis dėl to

pastebima, kad valstybinės ir kai kurios tradicinės (Joninės, Užgavėnės) šventės švenčiamos daugiau lietuvių.

Apibendrinus draugų bendrai praleidžiamą laisvalaikį galima daryti netikėtą išvadą, kad kaime ir miestelyje draugų laisvalaikiui skiriamas mažesnis dėmesys negu mieste ir didmiestyje draugų socialiniai ryšiai Vilniaus apylinkėse silpnesni negu Vilniuje. Tačiau mažesnėse vietovėse draugystė dažniau paremta kaimynystės principais ir tai leidžia draugams bendrauti dažniau. Šventiniame bendravime vis dar galime įžvelgti skirtumų ne pagal vietovės dydį, o tarp etninių ir konfesinių grupių. Tačiau Vilniaus apylinkėse dominuoja religinio pagrindo neturinčios šventės, kartu suburiančios įvairių religijų ir tautybės žmones. Tiesa ir šventes draugai kartu švenčia rečiau negu didmiestyje. Tiesa pastaruoju metu šiuos skirtumus mažina, vis didesnė laisvo laiko dalis perkeliama į virtualią erdvę. Šio proceso suintensyvėjimą galėjome stebėti karantino metu 2020 metų pavasarį, rudenį ir žiemą, kai sporto, religiniai ir kultūros renginiai perkeliama į virtualią erdvę, tuo tarpu draugų susitikimai ar šventės, tapo grėsmingu viruso plitimo šaltiniu.

Išvados

Apibendrinus skirtingose socialinėse bendrijose praleidžiamą laisvalaikį ir šventes gautos išvados, kad mažesnėse vietovėse (kaimas, miestelis) šeimos, kaimynų, draugų, bendradarbių laisvalaikiui skiriamas sąlyginai mažesnis dėmesys negu mieste ar didmiestyje, tačiau laiko perspektyvoje šie skirtumai sparčiai nyksta ir tokių skirtumų kaip XX a. antrojoje pusėje jau nepastebima.

Tuo tarpu šventiniame bendravime galime įžvelgti skirtumus ne pagal vietovės dydį, o tarp etninių ir konfesinių grupių. Lyginant su sovietmečiu (kada religinių švenčių šventimas buvo ribojamas), galima dažniau įžvelgti tik vienos tautybės ir religijos žmones suburiančių progų. Po 1988-1990 metų nunyko apribojimai rengti religines šventes.

Tyrimo metu pastebėta, kad net ir vienos konfesijos atstovai tą pačią šventę suvokia skirtingai. Pavyzdžiui, Užgavėnės ir Joninės dažniau švenčia katalikai lietuviai, negu lenkai katalikai. Ne visų tautybių ir religijų žmonės sovietmečiu ir dabar švenčia vardo dieną.

Pastebėta, kad dar ir šiuo metu dominuoja religinio pagrindo neturinčios šventės, kartu suburiančios įvairių religijų ir tautybės žmones, kaip gimtadieniai, kitos su asmens šeiminiu ir darbo ciklu susijusios šventės, Naujieji metai, įvairios konfesinės ir etninės specifikos neturinčios modernios šventės. Tačiau galima pastebėti ir dominuojančios Romos katalikų religijos įtaką švenčiant katalikiškas šventes tarp bendradarbių, kartais kaimynų.

Apibendrinus draugų bendrai praleidžiamą laisvalaikį ir švenčiamas šventes galima daryti netikėtą išvadą, kad kaime ir miestelyje draugų laisvalaikiui skiriamas mažesnis dėmesys negu mieste ir didmiestyje ir draugų socialiniai ryšiai Vilniaus apylinkėse silpnesni negu Vilniuje. Panašių pastebėjimų galima daryti ir analizuojant kaimynystę, tačiau bendradarbių bendrijose išliko tradicinių šeiminio gyvenimo ciklo progų (vedybų, vaiko gimimo, laidotuvių) intensyvesnis paminėjimas lyginant su vilniečiais (mažiau skyrėsi tik laidotuvių paminėjimai). Nagrinėjant vilniečių draugų ir kaimynų ryšius pasitelkta vokiečių sociologo Ferdinando Tönnieso hipotezė išskiriant dvi socialinių santykių tipais paremtas visuomenes „Gemeinschaft“ ir „Gesellschaft“. Klasikiniu „Gesellschaft“ (visuomenė) visuomeninių santykių pavyzdžiu sociologas laikė kapitalistinius prekių mainus, nepaisančius jokių individualių skirtumų, tuo tarpu „Gemeinschaft“ (bendruomenė) santykių įsikūnijimu jis įvardino giminystę, kaimynystę ir draugystę. Buvo manoma, kad „Gemeinschaft“ santykiai, kuriuose pirmenybė teikiama bendruomeniškumui, būdingi mažoms kaimo bendruomenėms ir jų reikšmė istorijos perspektyvoje mažėja. Skirtingose

Vilniaus apylinkių vietovėse atliktas tyrimas dar aiškiau parodė, kad F. Tönnieso nurodytos tendencijos nėra universalios.

Tyrimas parodė, kad tokios bendruomenės kaip šeima, kaimynų, bendradarbių, draugų bendrijos, kuriose žmogus jaučiasi saugus, suburia žmones ne tik būtinam formaliam bendravimui, susijusiam tik su socialine pagalba ir bendro gerbūvio reikmėmis, bet ir sutelkia pasirinktiniam neformaliai bendravimui laisvalaikio ir švenčiant šventes. Toks bendravimas ir jo intensyvumas ne visada susijęs su gyvenamąja vieta, tautybe ar religija, tačiau pastarieji veiksniai neretai savitomis spalvomis nuspalvina kultūrinę raišką – laisvalaikio turinį, formą, pasirenkamas šventes, tradicijas ir ritualus.

Baigiamosios pastabos

Atliktu tyrimu atskleidėme laisvalaikio ir per šventes palaikomų ryšių svarbą sklandžiam visuomenės funkcionavimui, vietinio, etninio ir pilietinių tapatumų formavimui, regioninius, vietos ir konfesinius bei etninius šventinės ir laisvalaikio kultūros raiškos savitumus. Ateities tyrimus aktualizuoja ir naujos laisvalaikio ir švenčių šventimo tendencijos. Ypač tarp jaunosios kartos atstovų sparčiai plinta ir įprastą laisvalaikį išstumia virtualios pramogos, kurių pozicijos, tikėtina, stiprėja COVID-19 metu, kai šventės ir laisvalaikis už šeimos ribų tampa epideminio pavojaus šaltiniu ir netgi skatinamas virtualus bendravimas. Tikime, kad mūsų jau atliktas tyrimas, bus atskaitos taškas sprendžiant ateities, galimai radikaliai pasikeitusias, laisvalaikio ir šventinės kultūros problemas. Tai sudaro galimybę pratęsti analogiškus tyrimus siekiant suvokti laisvalaikio ir švenčių raišką karantino ir pokarantininiu laikotarpiu. Laisvalaikis ir šventės, kaip ir kiti kultūros reiškiniai, ekstremaliomis sąlygomis Lietuvos etnologų, dar beveik nenagrinėtos.

Atsiskaitymo už programą būdai ir formos

Numatyta: Už programos vykdymą buvo numatyta atsiskaityti straipsniais, pranešimais tarptautinėse ir užsienio mokslinėse konferencijose. Ketvirtųjų programos vykdymo metų pabaigoje jos vykdytojai numato surengti mokslinę konferenciją „Vilniaus apylinkių kultūra etnologinių tyrimų šviesoje“. Penktųjų metų pabaigoje – įteikti 12 aut.l. apimties monografiją. Kasmet projekto vykdytojai įteiks ne mažiau kaip po vieną mokslinį straipsnį, publikuos recenzijas, atliks kitus darbus. Programos vykdytojų atliktų darbų apimtis atitiks Lietuvos istorijos instituto patvirtintus mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų pareigybinius kvalifikacinius reikalavimus. Programos tematika taip pat numatoma skaityti viešas paskaitas, publikuoti mokslo populiarinimo straipsnius, prireikus teikti konsultacijas mokslo ir kultūros darbuotojams, atlikti ekspertinius darbus. Programa ir jos vykdymo eiga (publikacijos, konferencijos, seminarai ir kt.) bus pateikiama LII internetiniame tinklapyje. Įvykdžius programą bus pateikta ataskaita LII

administracijai, programos vykdymas ir nuveikti darbai bus apibendrinti „Lietuvos etnologija. Socialinės antropologijos ir etnologijos studijos“ ar kitame moksliniame žurnale.

Atlikta: Programos vykdytojai publikavo 30 recenzuojamų mokslinių straipsnių: 11 mokslinių straipsnių užsienyje (6 SCOPUS duomenų bazėje, 1 SCOPUS ir ISI duomenų bazėje, 1 ISI duomenų bazėje su bendraautorais), 19 straipsnių Lietuvos moksliniuose leidiniuose (1 SCOPUS duomenų bazėje), 3 moksliniai straipsniai užsienyje ir 2 Lietuvoje buvo parašyti ankstesnės programos metu, vienas mokslinis Lietuvoje ne pagal programą. Taip pat 4 moksliniai straipsniai užsienyje ir vienas mokslinis straipsnis Lietuvoje įteikti, bet dar nepublikuoti. Be šių straipsnių 2 nerecenzuoti straipsniai (su moksliniu aparatu) buvo publikuoti Lietuvos profesiniuose recenzuojamuose leidiniuose, publikuoti du tezių rinkiniai, 9 mokslinės informacijos, 1 recenzija, 3 apžvalgos, 2 taikomieji leidiniai apibūdinantys Dzūkijos ir Aukštaitijos etnografinius regionus. Programos vykdymo metu buvo parašytas ir trečdalis (5,7 a.l. iš 16,7 a.l. monografijos „Vilniečių socialinė sąveika ir kultūrinė raiška: laisvalaikis, šventės ir ritualai“. Sud. Ž. Šaknys. Programos vykdymo metu papildyta anksčiau parašyta monografija, nes pasikeitė reikalaujama minimali monografijos apimtis). Ž. Šaknys kartu su E. Anastasova ir M. Koiva sudarė du mokslinio žurnalo „Yearbook of Balkan and Baltic Studies“ tomus. O I. Šidiškienė, kartu su D. Bernotaite-Bieliauskiene parengė Vidos Kulikauskienės monografiją „Tradicinė lietuvių valstiečių vyrų apranga“.

Numatyta monografija „Laisvalaikis, šventės ir ritualai Vilniaus apylinkėse. Socialiniai ir kultūriniai aspektai“ pateikta svarstymui skyriuje. Vietoje numatytų 12 a.l. parengtas 13,5 a.l. tekstas.

Vietoje numatytos surengti vietinės konferencijos, programos vykdytojai surengė dvi tarptautines mokslines konferencijas⁴.

2021 m. lapkričio 26–27 d. LII tarptautinė konferencija. „Etninių ir konfesinių kultūrų sąveika: Etnologiniai tyrimai“. Perskaitytas 21 pranešimas (26 pranešėjai) iš 10 valstybių (Lietuva, Latvija, Estija, Austrija, Baltarusija, Bulgarija, Prancūzija, Rusija, Suomija, Ukraina). 16 pranešimų iš užsienio šalių (21 pranešėjas). 1 stendinis pranešimas.

2017 m. spalio 9-11 d. su Bulgarijos mokslų akademijos Etnologijos ir tautosakos instituto su etnografijos muziejumi Balkanų etnologijos skyrius ir Tarptautinė Balkanų ir Baltijos šalių tyrimų draugija surengė tarptautinę konferenciją „Balkanų ir Baltijos valstybės vieningoje Europoje : Istorija, religija ir kultūra III“. Perskaityti 38 pranešimai. 15 iš Lietuvos, 5 iš Bulgarijos, po 4 iš Rusijos (5 pranešėjai) ir Latvijos, 3 - iš Rumunijos ir Estijos, vienas iš Turkijos (2 pranešėjai), Anglijos, Suomijos ir Austrijos.

Irma Šidiškienė kartu su Vida Savoniakaite, Vytautu Tumėnu, Auksuole Čepaitiene, Dariumi Daukšu, Aušra Teleiša 2018 m. spalio 25 d. organizavo konferenciją „Nacionalumą budinusi etnologija ir antropologija“ Lietuvos istorijos institute (iš viso skaityti 15 pranešimai).

Taip pat programos nariai perskaitė 12 pranešimų užsienio konferencijose (Ispanija, Estija, Vokietija, Rumunija, Latvija, Lenkija, Suomija), 6 pranešimus tarptautinėse konferencijose

⁴ Antroji tarptautinė konferencija administracijos prašymu pakeitė numatytą vietinę. Vilniaus apylinkių kultūrai buvo skirta dalis pranešimų.

Lietuvoje ir 10 pranešimų vietinėse konferencijose. Mokslo sklaida apėmė 42 renginius (paskaitos, seminarai) ar publikacijas. Be publikacijų programos dalyviai aktyviai dalyvavo doktorantūros procese. Viena doktorantė apgynė daktaro disertaciją, kita įstojo į doktorantūrą. Dalyvauta 9 doktorantų gynimo komisijose, iš jų dvejose pirmininkauta. Recenzuoti 3 LEU bakalauro darbai, vadovauta vienos studentės praktikai. Teiktos recenzijos 4 knygoms ir 31 straipsniui (ne visais metais jos buvo skaičiuojamos).

Visi programos nariai vykdė LII ir Bulgarijos MA Etnologijos ir folkloro instituto projektą „Festival and Everyday culture in Bulgaria and Lithuania – Tradition and Modernity“ (Šventinė ir kasdienė kultūra Lietuvoje ir Bulgarijoje – Tradicija ir modernybė). 2019-2021. Koordinatoriai E. Anastasova ir Ž. Šaknys. Gautos lėšos nakvynei Sofijoje 15 d. 2 žm. ir dienpinigiai⁵. Taip pat ir 2 nakvynėms 2 žmonėms Bucharešte ir dienpinigiai. Taip pat Lietuvos Mokslo akademija nemokamai apgyvendino 4 konferencijos dalyvius, kurie nebuvo gavę LMT paramos.

Visi programos nariai vykdė LII ir BMA Etnologijos ir folkloro projektą „Contemporary Festivity in Bulgaria and Lithuania - from Traditional Culture to Post-Modern Transformations“ (Šiuolaikinės šventės Bulgarijoje ir Lietuvoje: Nuo tradicinės kultūros ir posmodernių transformacijų) (2015 - 2017). Ž. Šaknys kartu su E. Anastasova koordinatoriai. Gautos lėšos 2 nakvynėms 2 žmonėms Tartu⁶.

Ž. Šaknys vykdė Valstybinę lituanistinių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 metų programą P-LIP-19-157 Monografijos "Vilniečių socialinė sąveika ir kultūrinė raida: laisvalaikis, šventės ir ritualai" leidyba. Gauti 5872 eurai.

Ž.Šaknys vykdė LMT projektą P-MOR-17-25 „Konferencija Balkanų ir Baltijos valstybės vieningoje Europoje: Istorija, religija ir kultūra III“. Gauta parama 4045.73 eurai.

I. Šidiškienė buvo projekto „Tradacinės aprangos moksliniai tyrimai ir leidinio „Lietuvių vyrų apranga XIX–XX a. pradžioje“ dalinis parengimas“, dalinai finansuojamo Lietuvos kultūros tarybos (2017 m. liepos 10 d. sutartis Nr. SIETN-96(6.23)/2017) vadove. Gauta parama 4500 eurų.

I. Šidiškienė buvo projekto „Lietuvių valstiečių vyrų aprangos mokslinių tyrimų sklaida ir leidyba“, dalinai finansuojamo Lietuvos kultūros tarybos (2018 m. kovo 12 d. sutartis Nr. S/ETN-23(6.21)/2018) vadove. Gauta parama 7000 eurų.

Taip pat programos vykdytojai atliko ekspertinius darbus, dalyvavo visuomeninėse tarybose. Visi programos dalyviai tarptautinės mokslinės duomenų bazės „Lituanistika“ ekspertai. Visi programos dalyviai buvo ar yra tautinio paveldo produktų, tradicinių mugių, tradicinių amatų mokymo programų, tradicinių amatų meistrų sertifikavimo ir atestavimo ekspertų komisijos prie ŽŪM, ekspertai (R. Paukštytė-Šaknienė nuo 2019 m., Ž. Šaknys nuo 2013 iki 2019, I. Šidiškienė nuo 2015 m. iki 2019 m.).

⁵ Dėl epidemijos neįvyko trečio programos vykdytojo stažuotė.

⁶ 3 žmonių stažuotės po 15 dienų vyko ankstesnės programos vykdymo metais.

I. Šidiškienė - Valstybės stipendijų skyrimo tradicinių amatų meistrams, tradiciniams amatininkams ir tradicinio amato pameistriams vertinimo ekspertų komisijos narė (ŽŪM) (nuo 2016 m.), I. Šidiškienė 2019 ir 2020 metų geriausios disertacijos“ konkurso humanitarinių ir socialinių mokslų srityje vertintoja.

R. Paukštytė-Šaknienė Etninės kultūros tęstinumo ir kaitos tyrimų ekspertų komisijos narė (2018-2021), 2021 m. lapkričio mėn. ji dalyvavo moksleivių projekte „Lietuvos kulinarijos ir etninio paveldo išsaugojimas ir puoselėjimas“. R. Paukštytė-Šaknienė Etninės kultūros globos tarybos, prie LR seimo, narė, LII Atestacinės komisijos narė (nuo 2019 m.), LII etikos komisijos narė (nuo 2019 m.), Profesinių mokyklų mokinių rengiamų varžytuvių komisijos narė, Nematerialaus kultūros vertybių sąvado komisijos narė (nuo 2021 lapkričio mėn.).

Ž. Šaknys - LII darbo tarybos narys 2019-2021 04 26, nuo 2020 m. Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Konkursų ir atestacijos komisijos narys, Tautinio paveldo produktų tarybos narys nuo 2016 metų, LII LDK istorijos skyriaus mokslo tyrimo programos „Pagalbiniai istorijos mokslai“ 2014-2019 baigiamosios ataskaitos vertinimo komisijos narys.

Taip pat programos dalyviai dalyvavo redkolegijų darbe.

R. Paukštytė-Šaknienė Tarptautinio mokslinio žurnalo “Yearbook of Balkan and Baltic Studies” redkolegijos narė, tęstinio recenzuojamo leidinio „Šiaurės Lietuvos kultūros paveldas“ redkolegijos narė, tęstinio leidinio „Etnografija“ redkolegijos narė, elektroninio leidinio „Etninė kultūra“ redkolegijos narė.

Ž. Šaknys Tarptautinio mokslinio žurnalo “Yearbook of Balkan and Baltic Studies” steigėjas ir leidėjas (su E. Anastasova, M. Kōiva, I. Runce), mokslinio žurnalo „Latvijas vēstures institūta žurnāls“ redkolegijos narys, mokslinio žurnalo “Lietuvos etnologija. socialinės antropologijos ir etnologijos studijos” redkolegijos narys, mokslinio kultūrinio žurnalo (prieš tai „Liaudies kultūra“) „Būdas“ redkolegijos narys, mokslinio kultūrinio žurnalo “Etnografija” redkolegijos narys, mokslinio kultūrinio žurnalo “Žiemgala” redkolegijos narys, kultūros metraščio “Gimtasai kraštas” mokslinės tarybos narys.

Programos vykdytojų atliktų darbų apimtis viršijo Lietuvos istorijos instituto patvirtintus mokslo darbuotojų ir kitų tyrėjų pareigybinius kvalifikacinius reikalavimus (visų vykdytojų penkių metų kvalifikacinė norma 52,63 sut. a. l. Įteikti ir kiti atlikti darbai: 65,07 sut. aut.l.; Publikuoti ir kiti atlikti darbai: 65,83 sut. aut.l.).

2017-2021 METŲ PUBLIKACIJOS

3. Publikuoti darbai pagal programą:

3.1.Mokslo monografijos, studijos, teoriniai, sintetiniai darbai

Eil.nr	Autorius, pavadinimas, leidinys su ISSN ar ISBN indeksu	Elaba ID (Vieversio unikalus nr., jei jau LMT sistemoje)	Apimtis a.l.	Sut. a.lankai
1.	Šakniene Rasa, Šaknys Žilvytis, Šidiškienė Irma. <i>Vilniečių socialinė sąveika ir kultūrinė raiška: laisvalaikis, šventės ir ritualai</i> . Sud. Ž. Šaknys. Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2019. ISBN 978-609-8183-66-5. Programos vykdymo metu papildyta 5,7 a.l. nes pasikeitė reikalaujama minimali monografijos apimtis	47811370	16,7 (+5,7)	16,7

3.2.Mokslo straipsniai, publikuoti recenzuojamuose periodiniuose, tęstiniuose ir vienkartinuose leidiniuose (su ISSN ar ISBN indeksu)

Eil.nr	Autorius, pavadinimas, leidinys su ISSN ar ISBN indeksu	Elaba ID (ar Vieversio nr.)	Apimtis a.l.	Sut. a. lankai
1	Paukštytė - Šaknienė Rasa. Rituals of Social Legitimization in the Lithuanian Childbirth Customs System: Traditions and Innovations, <i>Folklore Electronic Journal of Folklore</i>, 2020 Vol. 80. p. 11-34. ISSN 1406-0957 doi:10.7592/FEJF2020.80 ISI ir SCOPUS duomenų bazėje	77535807	1,7	2,21
2	Paukštytė - Šaknienė Rasa. Etnologinis šeimos laisvalaikio tyrimas: Vilniaus apylinkių savitumai, <i>Res Humanitariae</i>. 2020,t. XXVII, p. 44–61. ISSN 1822-7708. DOI:	77537172	1,4	1,4

	http://dx.doi.org/10.15181/rh.v27i0.2158 .			
3	Paukštytė - Šaknienė Rasa. Neighbourhood and sociocultural values in the Lithuanian ritual year, <i>Yearbook of Balkan and Baltic Studies</i> , 2020, vol. 3, p. 51-66, ISSN 2613-7844; ISSN 2613-7852. https://doi.org/10.7592/YBBS3.03 SCOPUS duomenų bazėje	77796625	1,1	1,43
4	Paukštytė-Šaknienė Rasa. Leisure Culture in Lithuania: an Ethnological Investigation. <i>Balkan and Baltic States in United Europe// Histories, Religions, and Culture</i> . Sofia: Paradigma Publishing House, 2018. 278-290 p. ISBN 978-954-326-372-1. (Leidiniui įteikta ankstesnės programos vykdymo metu)		1,1	1,43
5	Paukštytė-Šaknienė Rasa. Family Celebrations in Lithuania and Bulgaria: Ethnic, Confessional and Cultural Traits// <i>Yearbook of Balkan and Baltic Studies</i> . Vol. 2. Vilnius-Tartu-Sofia: ELM Scholarly Press, 2019, p. 57-70. ISSN 2613-7844 (printed), ISSN2613-7852 (pdf), DOI 10.7592/YBBS2.04. Leidinys indeksuotas SCOPUS duomenų bazėje.		0,9	1,17
6	Paukštytė-Šaknienė Rasa. Etnografinių tyrimų laukas už Lietuvos ribų: šeima ir jos papročiai // <i>Lituanistica</i> . 2019, Nr. 2, p. 124-139. ISSN 0235-		1,4	1,4

	716X(Print) ISSN 2424-4716 (Online).			
7	Paukštytė – Šaknienė Rasa. Vilniaus ir Sofijos gyventojų šeimos šventės, <i>Lituanistica</i> , ISSN 0235-716X, 2018, nr. 1(111), p. 58-72. eISSN 2424-4716.		1,5	1,5
8	Paukštytė – Šaknienė Rasa. Kaimynystės ryšiai šių dienų kultūroje: atvejis iš Vilniaus apylinkių, <i>Lietuvos etnologija: Socialinės antropologijos ir etnologijos studijos</i> . ISSN 1392-4028.2018, 18(27), p. 35-61		1,9	1,9
9	Paukštytė-Šaknienė Rasa. Festive and Daily Interaction between Neighbours in Contemporary Lithuania and Bulgaria. <i>Yearbook of Balkan and Baltic Studies</i> , 2021, vol. 4, p. 171-194, ISSN 2613-7844; ISSN 2613-7852. SCOPUS duomenų bazėje	113016391	1,5	1,95
10	Paukštytė-Šaknienė Rasa. Lietuviškumo paieškos: Angelės Vyšniauskaitės etnografinis tyrimas Vakarų Gudijoje. <i>Etnografija. Metraštis</i> 28/2018. Lietuvos Nacionalinis muziejus, 2020, p. 28-41. ISSN 1648-4835.	85641785	1	0,7
11	Šaknys Žilvytis. Draugų laisvalaikis Vilniaus apskrityje: kaimas, miestas ir didmiestis, <i>Res Humanitariae</i> 2020, XXVIII, p. 43-58. ISSN2613-7852. https://doi.org/10.15181/rh.v28i0.2225	112753600	1,0	1,0

12	Šaknys Žilvytis. National and Confessional Features of Festivals and Holidays: Structure of The Ritual Year in Modern Lithuania and Bulgaria, <i>Yearbook of Balkan and Baltic Studies</i> , 2021. Vol. 4. No. 1, p. 195-218. ISSN 2613-7844; ISSN 2613-7852 SCOPUS duomenų bazėje	113014958	1,4	1,82
13	Šaknys Žilvytis. Vilniaus kraštas: etnografinio ir istorinio regiono dermė?, <i>Res Humanitariae</i> , t. XXVII, 2020, p. 28–43. ISSN 1822-7708. DOI: http://dx.doi.org/10.15181/rh.v27i0.2157 .	77451930	1,1	1,1
14	Šaknys Žilvytis. Four Glances at Assumption: The Holiday Through Space and Time, <i>Yearbook of Balkan and Baltic Studies</i> , 2020, vol. 3, p.35-50 ISSN 2613-7844; ISSN 2613-7852. https://doi.org/10.7592/YBBS3.02 SCOPUS duomenų bazėje	77788810	1,1	1,43
15	Šaknys Žilvytis. The Urban Ritual Year. Religion, Ethnicity and Ideology. <i>Balkan and Baltic States in United Europe</i> // E. Anastasova, S. Toncheva (eds.) <i>Histories, Religions, and Culture</i> . Sofia: Paradigma Publishing House, 2018. 164-177 p. ISBN 978-954-326-372-1. (Leidiniui įteikta ankstesnės programos vykdymo metu)	47337617	0,9	1,17
16	Šaknys Žilvytis. Friendship and Spending Time with Friends in the City in Lithuania and Bulgaria//	47330141	0,8	1,4

	Yearbook of Balkan and Baltic Studies. Vol. 1. Vilnius-Tartu-Sofia: ELM Scholarly Press, 2018, p. 119-130. ISSN 2613-7844 (printed), ISSN2613-7852 (pdf), DOI 10.7592/YBBS1.09.			
17	Šaknys Žilvytis. „Lietuviškas“ laisvalaikis ir šventės: lietuvių etninės kultūrinės erdvės formavimo bruožai Vilniaus ir Punsko-Seinų kraštuose // Lituanistica. 2019, Nr. 2, p. 140-156. ISSN 0235-716X (Print) ISSN 2424-4716 (Online).	47123036	1,6	1,6
18	Рычкова Н.,Столярова Г., Рычков С., <u>Шакнис Ж.</u> Халяльный маркетинг в поликультурном регионе / Halal Marketing in a Multicultural Region, <i>Регионология / Regionology</i> . Том 26, № 2, 2018, p. 278-295. Su N. Rychkova , G. Stolyarova, S. Rychkov. Mano dalis.- 0,15 aut. l. 0,2 sut. aut. l. ISSN 2587-8549 (Print); ISSN 2413-1407 (Online); DOI: 10.15507/2413-1407.103.026.201802.278-295. ISI duomenų bazėje		0,15	0,2 (Šaknio dalis)
19	Šaknys Žilvytis. Valstybės (Tautos) švenčių formavimo ypatumai 1918 – 1940 m. Lietuvoje, <i>Lietuvos etnologija. Socialinės antropologijos ir etnologijos studijos</i> , 2018, nr. 18(27), p. 130-155. - ISSN 1392-4028.		1,8	1,8

20	Šaknys Žilvytis. Draugystės samprata šiuolaikinėje Lietuvoje, <i>Gimtasai kraštas</i> . 2017. Nr. 12, p. 11-16. ISSN 2029-0101. (Leidiniui įteikta ankstesnės programos vykdymo metu)		1	0,7
21	Šaknys Žilvytis. Gimusių 1918-aisiais jaunystė: kasdienis ir šventinis gyvenimas Lietuvos kaime. <i>Etnografija. Metraštis</i> 28/2018. Lietuvos Nacionalinis muziejus, 2020, p. 62-75. ISSN 1648-4835.	85640622	1	0,7
22	Šidiškienė Irma. Commensality and Individual Eating: Mediating Social Relationships during Work Breaks, <i>Yearbook of Balkan and Baltic Studies</i> 2021, vol. 4 (1). P. 340-359. SCOPUS duomenų bazėje	113556831	1,2	1,56
23	Šidiškienė Irma. Neformalių kaimo ir miesto darbo bendrijų sąsajos socialinių santykių aspektu, <i>LOGOS</i> 2017 liepa - rugsėjis (92), p. 84–91. ISSN 0868-7692, https://doi.org/10.24101/logos.2017.50 SCOPUS duomenų bazėje	113893357	0,7	0,7
24	Šidiškienė Irma. Iš Lietuvos etnologijos istorijos: aprangos tyrimo pagrindų paieškos, Lietuvos etnologija: socialinės antropologijos ir etnologijos studijos. 2019, nr. 19(28), p. 81–111.	47096303	2,2.	2,2
25	Šidiškienė Irma. Bendradarbių laisvalaikis vietos ir organizacinės	77948322	0,75	0,75

	kultūros sąveikos kontekste Vilniaus apylinkėse, RES HUMANITARIAE, t. XXVII, 2020, 63–73 ISSN 1822-7708. DOI: http://dx.doi.org/10.15181/rh.v27i0.2160			
26	Šidiškienė Irma. Šventės ir bendradarbių kultūra Vilniuje bei jo apylinkėse, RES HUMANITARIAE. 2019. XXV, p. 77–94.	47094200	1,2	1,2
27	Šidiškienė Irma. Comparison of Co-workers' Leisure in Sofia and Vilnius: Personal Occasions, Yearbook of Balkan and Baltic Studies 2018, Nr. 1, p. 131–144. Vilnius-Tartu-Sofia: ELM Scholarly Press. ISSN 2613-7844 (printed), ISSN 2613-7852 (pdf), DOI 10.7592/YBBS1.10	47095709	0,9	1,17
28	Šidiškienė Irma. Modern Holidays in Lithuania. Researching Observance of Professional Holidays, Ekaterina Anastasova, Svetoslava Toncheva (eds.). Balkan and Baltic states in United Europe. Histories, Religions and Cultures II. 2018, p. 186–205. Sofia: Paradigma Publishing House. ISBN 978-954-326-372-1 (Leidiniui įteikta ankstesnės programos vykdymo metu)	113899411	1,6	2,08
29	Šidiškienė Irma. Šventės, progos miesto bendradarbių kultūroje. Vilniaus ir Sofijos atvejai,	113898620	1	1

	<i>Lituanistica</i> 2018, nr. 2(112), p. 135–150.			
30	Šidiškienė Irma. Dusmenų apylinkių vestuvės XX a. viduryje, Onuškis, Vilnius: Versmės, 2017, p. 1317–1325. ISBN 978-609-8148-51-0 (Mokslo darbų skyriuje. Leidiniui įteikta ankstesnės programos vykdymo metu)	113964034	0,7	0.48

3.3. Kiti straipsniai, akademinės recenzijos ir pan. publikacijos su moksliniu aparatu mokslo, profesiniuose, kultūros periodiniuose, tęstiniuose ir vienkartinuose leidiniuose (taip pat ir elektroniniuose)

Eil.nr	Autorius, pavadinimas, leidinys	Elaba ID (ar Vieversio nr.)	Api mtis a.l.	Sut. a. lankai
1	Paukštytė - Šaknienė Rasa. Iki gyvenimo pabaigos neatsitraukusi nuo etnologijos. <i>Tautosakos darbai</i> , 2019, t. 58, p. 237-240. ISSN 1392-2831.	77540796	0,3	0,06
2	Paukštytė - Šaknienė Rasa. Seminaras Angelės Vyšniauskaitės gimimo šimtmečiui paminėti, <i>Lietuvos etnologija: Socialinės antropologijos ir etnologijos studijos</i> . 2019, Nr. 19 (28), p. 231-234, ISSN 1392-4028.	77541966	0,25	0,05
3	Šaknys Žilvytis. Gyvenimo ciklo papročiai, Šiaurės Lietuvos kultūros paveldas 2. Praeitės vaizdai. Kaunas: Žiemgalos leidykla, 2016, p. 35-38, 158, 165-166, 174-175. ISSN 1822-8534. ISBN 978-9955-434-34-4. Išėjo		0,65	0,45

	2017 m. (Leidiniui įteikta ankstesnės programos vykdymo metu)			
4	Šaknys Žilvytis. Skaidrė Krikštopaitytė-Urbonienė, Skirmantė Smilingytė-Žeimienė. paminklai Lietuvos valstybingumui įamžinti: tarpukario kryždirbystė. Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2018. 368 p. Lietuvos etnologija. Socialinės antropologijos ir etnologijos studijos, 2020. Nr. 20(29), p.215-220. ISSN 1392-4028	77918144	0,5	0,25
5	Šidiškienė Irma. Apranga kaip lietuviškumo simbolis XIX a. Mažojoje Lietuvoje, Tautodailės metraštis, 2017, nr. 32, p. 39–50. ISSN 1392-8198	113963211	1	0,7
7	Paukštytė-Šaknienė Rasa, Šaknys Žilvytis. Lithuanian ethnologist Angelė Vyšniauskaitė 100. Yearbook of Balkan and Baltic Studies, p. 220-225. ISSN 2613-7844; ISSN 2613-7852.	77791788	0,3	0,06

3.4. Šaltinių publikacijos, mokslškai komentuoti vertimai, moksliniai žodynai, žinynai, enciklopedijos, (bio)bibliografijos, aukštųjų mokyklų vadovėliai:

Eil. nr.	Autorius, pavadinimas, leidinys	Elaba ID (ar Vieversio nr.)	Apimtis a.l.	Sut. a. lankai
1	Šaknys Žilvytis. Savitarpio pagalba, V. Jankauskas (sud.) <i>Kupiškėnų enciklopedija</i>. Vilnius, 2017, 89-91 p.		0,25	0,05

	ISBN 978-609-447-268-8; ISBN 9955-624-63-9 (3 tomai).			
2.	Šaknys Žilvytis. Žaidimai, V. Jankauskas (sud.) <i>Kupiškėnų enciklopedija</i> . Vilnius, 2017, 641-643 p. ISBN 978-609-447-268-8; ISBN 9955-624-63-9 (3 tomai).		0,3	0,06
3	Šaknys Žilvytis. Vaikų auginimo papročiai, V. Jankauskas (sud.) <i>Kupiškėnų enciklopedija</i> . Vilnius, 2017, 479-481 p. ISBN 978-609-447-268-8; ISBN 9955-624-63-9 (3 tomai).		0,27	0,05
4	Šaknys Žilvytis. Samdiniai, V. Jankauskas (sud.) <i>Kupiškėnų enciklopedija</i> . Vilnius, 2017, 85 p. ISBN 978-609-447-268-8; ISBN 9955-624-63-9 (3 tomai).		0,1	0,02
5	Šaknys Žilvytis. Vardadienio papročiai, V. Jankauskas (sud.) <i>Kupiškėnų enciklopedija</i> . Vilnius, 2017, 511-512 p. ISBN 978-609-447-268-8; ISBN 9955-624-63-9 (3 tomai). – 0,10 aut. l.		0,1	0,02
6	Šaknys Žilvytis. Velykė, V. Jankauskas (sud.) <i>Kupiškėnų enciklopedija</i> . Vilnius, 2017, 534-535 p. ISBN 978-609-447-268-8; ISBN 9955-624-63-9 (3 tomai).		0,1	0,02
7	Šidiškienė Irma. Vedybų apeigos, V. Jankauskas (sud.) <i>Kupiškėnų enciklopedija</i> . Vilnius, 2017, 523-532 p. ISBN 978-609-447-268-8; ISBN 9955-624-63-9 (3 tomai).		1,01	0,2
8	Šidiškienė Irma. Lithuanian: Dress, design, Leerssen Joep (ed.). <i>Encyclopedia of Romantic Nacionalism in Europe</i> 2018. T. 2: 1174–1176. Amsterdam: Amsterdam university press. ISBN 978-94-6298-109-6		0,3	0,06

3.5.Kitos akademinės publikacijos be mokslinio aparato (pranešimai, tezės, recenzijos, anotacijos, informacijos, esė, pastabos ir kt.)

Eil.nr	Autorius, pavadinimas, leidinys	Elaba ID (ar Vieversio nr.)	Apimtis a.l.	Sut. a. lankai
1	Paukštytė-Šaknienė R., Šidiškienė I., Šaknys Ž. (sud.). International Conference: The Interaction of Ethnic and Confessional Cultures: Ethnological Research. Abstracts. Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2021. 16 p. ISBN 978-609-8183-95-5		0,6	0,12
2	Mardosa Jonas, Urbonienė Skaidrė, Šaknys Žilvytis. XIX SIEF kongresas Santjago de Kompasteloje, Lietuvos etnologija. Socialinės antropologijos ir etnologijos studijos, 2019. Nr. 19(28), p. 221-224. ISSN 1392-4028	Dėl mažos LLI skirtos apimties apimties į Elabą netraukiama	0,3 (Šaknio dalis 0,05)	0,01
3	Šaknys Žilvytis. Petruui Kalniui - 70, Lietuvos etnologija. Socialinės antropologijos ir etnologijos studijos, 2018, nr. 18(27), p. 224-226 - ISSN 1392-4028.		0,2	0,04
4	Šaknys Žilvytis. Irenai Reginai Merkienei – 80, Lietuvos etnologija. Socialinės antropologijos ir etnologijos studijos. 2017. Nr. 17(26), p. 241-243. ISSN 1392-4028.		0,2	0,04
5	Šaknys Žilvytis. Trečioji Balkanų ir Baltijos etnologų konferencija, Lietuvos etnologija. Socialinės antropologijos ir etnologijos studijos. 2017. Nr. 17(26), p.232-234. ISSN 1392-4028.		0,25	0,05
6	Šaknys Žilvytis. Ritualinių metų darbo grupės pranešimai XIII SIEF simpoziume, Lietuvos etnologija. Socialinės antropologijos		0,15	0,03

	<i>ir etnologijos studijos. 2017. Nr. 17(26), p.231. ISSN 1392-4028.</i>			
7	Šaknys Žilvytis. Lina Laurinavičiūtė – Petrošienė. Žanro virsmas: Žemaitijos Užgavėnių dainos, Lietuvos etnologija. Socialinės antropologijos ir etnologijos studijos. 2016. Nr. 16(25), p. 209-211. ISBN 1392-4028. (2016 m. neatsiskaityta).		0,3	0,06
8	Šaknys Žilvytis. Šventėms ir apeigoms skirta konferencija Samaroje, Lietuvos etnologija. Socialinės antropologijos ir etnologijos studijos. 2016. Nr. 16(25), p. 209-211. ISBN 1392-4028. (2016 m. neatsiskaityta).		0,25	0,05
9	Anastasova Ekaterina, Kõiva Mare, Šaknys Žilvytis. Introduction // Yearbook of Balkan and Baltic Studies. Vol. 1. Vilnius-Tartu-Sofia: ELM Scholarly Press, 2018, p. 6-8. ISSN 2613-7844 (printed), ISSN2613-7852 (pdf), DOI 10.7592/YBBS1 - 0,15 aut.l. (mano dalis 0,05 aut. l. – 0,01 sut. aut. l.).		0,05	0,01
10	Anastasova Ekaterina, Kõiva Mare, Šaknys Žilvytis. Introduction // Yearbook of Balkan and Baltic Studies. Vol. 2. Vilnius-Tartu-Sofia: ELM Scholarly Press, 2018, p. 7-8. ISSN 2613-7844 (printed), ISSN2613-7852 (pdf), DOI 10.7592/YBBS2 - 0,15 aut.l. (mano dalis 0,05 aut. l. – 0,01 sut. aut. l.).		0,05	0,01

11	Šaknys Žilvytis (sud.). Balkan and Baltic States in United Europe: History, Religion, and Culture III. Abstracts / Балканы и Балтика в объединенной Европе: история, религия, культура III. Тезисы [Balkanų ir Baltijos šalys vieningoje Europoje: istorija, religija ir kultūra III. Tezės] , 39 p. ISBN 978-609-8183-28-3.		3	0,6
11	Šaknys Žilvytis. 2020. Lankstinukas <i>Lietuviškos proginės monetos. Lietuvos etnografiniai regionai: Aukštaitija</i> . lietuvių ir anglų k. 20 p. su ill. Vilnius: Lietuvos bankas, Eurosistema. (Be ISBN)		0,25	0,05
11	Šidiškienė Irma. 2021. Lankstinukas <i>Lietuviškos proginės monetos. Lietuvos etnografiniai regionai: Dzūkija</i> . lietuvių ir anglų k. 20 p. su ill. Vilnius: Lietuvos bankas, Eurosistema. (Be ISBN)		0,25	0,05

4. Įgyvendinant Lietuvos istorijos institute registruotus projektus publikuoti darbai:

4.1. Mokslo monografijos, studijos, teoriniai, sintetiniai darbai

Eil.nr	Autorius, pavadinimas, leidinys su ISSN ar ISBN indeksu	Elaba ID (Vieversio ID, jei jau LMT sistemoje)	Api mtis a.l.	Sut. lankai
1	Šidiškienė Irma. Tradicinė lietuvių valstiečių vyrų apranga / Vida Kulikauskienė. – Vilnius: Lietuvos		15 a. l. teksto	15

	istorijos institutas, 2018. – 384 p. : ilustr. ISBN 978-609-8183-44-3 parengimas, kartu su Dalia Bernotaite-Beliauskiene		, 600 ilustr.	
--	---	--	------------------	--

4.2.Mokslo straipsniai, publikuoti recenzuojamuose periodiniuose, tęstiniuose ir vienkartinuose leidiniuose (su ISSN ar ISBN indeksu)

Eil.nr	Autorius, pavadinimas, leidinys su ISSN ar ISBN indeksu	Elaba ID (ar Vieversio nr.)	Api mtis a.l.	Sut. a. lankai
1.	Šidiškienė Irma. Lietuvos kaimo gyventojų vyrų istorinės aprangos tyrimų apžvalga, Kulikauskienė Vida. Tradicinė lietuvių valstiečių vyrų apranga. 2018, Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, p. 365–371. ISBN 978-609-8183-44-3		0,76	0,76

6. Įteikti spaudai darbai pagal programą:

6.1.Mokslo monografijos, studijos, teoriniai, sintetiniai darbai

Eil.nr	Autorius, pavadinimas	Darbo apimtis a.l.	Iš jų įteikta 2021 m.	Sut. a. lankai 2021 m.
	R. Paukštytė-Šaknienė, Ž. Šaknys, I. Šidiškienė. Laisvalaikis, šventės ir ritualai Vilniaus apylinkėse. Socialiniai ir kultūriniai aspektai. Sudarytojas Ž. Šaknys. Pateikta svarstyti Etnologijos ir antropologijos skyriui.	13,5	2,5+2,5+2,5	7,5